

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapolază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Moralitatea legilor noastre.

Anumite considerațiuni ne împiedică să zicem *imoralitatea legilor noastre*. Căci, sinceri să fim, dela un timp încoace legile noastre, una câte una se depărtează de tărâmurile frumoase ale moralei.

În judiciosul articol *conversiunea și morala*, publicat în numărul nostru trecut, d-l consilier Aurel Moaca spune că „legea conversiunii e așa croită, că n'are d'a face cu morala”. Grav, dar profund adevărat. Mai ales dacă ne cugătam la caracterul acestei legi, care este o adevărată reformă socială; dacă ne gândim la timpul de pregătire și perfectare, care după aproape patru ani tot imperfectă și imorală ni-a dat-o.

Orice lege, orice normă socială care se bazează pe nedreptate este imorală. Câtă nedreptate, cât sânge rău a făcut societății noastre — și așa amărită — legea conversiunii!

Nu o categorie socială, ci întreaga colectivitate românească a fost jignită, într'o formă sau alta, prin această lege. Nu mai luăm în seamă fondurile și fundațiunile bisericesti, acestea din urmă provenite din mărinimia credincioșilor, cari au fost dijmuite tot atât de nemilos ca să profite... cine?...

Să trecem la legea de salarizare a preoției. Dar propriu zis o lege de salarizare a tagmei noastre nu avem. Legea bugetară, care după unii juriști este numai un act administrativ, a croit preoților, și îndeosebi celor începători o stare cu totul precară. Este atunci morală o astfel de lege? Cum să dai societății o busolă de orientare, cum să îmbunezi cu alte cuvinte o societate dedată la toate răutățile, când

conducătorii ei firești sunt umiliți, sunt considerați... ca extra muros. Catihetul naționalismului român, bănașanul Aurel C. Popovici pune întreaga refacere morală a noastră pe umerii preoților, cerând sus și tare o preoțime, alta, plină de duhul însuflețirii, al abnegației și al muncii! Vai, dacă omul acesta ar trăi astăzi cu noi, el ar vedea cu amar și desgust soarta ce o croiesc preoților cele partide guvernante cari își zic cu nerușinare... *naționale*.

Am făcut abaterea aceasta dela pomeinicul legilor viciate cu germele imoralității, dar putem reveni. Și e demnă de amintit o lege care se ocupă de traiul altei categorii de urgisiți ai vieții. Sunt profesori secundari cari afară de unul singur (ca și preoții părintelui Bolhoceanu) în privința salarizării sunt... în afară de lege.

Suntem atunci sau nu suntem un stat legalist. Dar mai ales, au legile noastre tărie. Desigur nu au tăria necesară, dată fiind structura lor șubredă, *lipsa moralei în țesătura lor*.

Deunăzi cineva îmi spunea, închipuește-ți domnule: acum un an am arendat pescuitul din porțiunea de hotar a satului meu pe timp de 5 ani cu suma x. Anul acesta arendează cineva tot pe 5 ani o porție de 10 ori mai mare, *inclusiv termenul arendat de mine*, cu o sumă de 3 ori mai mică. Ce însemnează lucrul acesta, ce crezi unde să mă duc pentru această gravă neleguire — Rușinat, mi-am plecat capul drept răspuns interlocutorului meu.

Bântuie cu furie vântul anarhiei, bântuie ca o molimă, și ca mâne-poi-mâne va secera odată cu recolta mizerabilei noastre semănături multe plâpânde nădejdi și timide infiripări.

Cui să-i mai atragem luarea aminte asupra pericolului: cei ce fac legile înșiși le calcă prin virusul imoralității ce-l oculează într'ansele.

In preajma noului buget.

Abia trecute sărbătorile cu vacanța lor, viața publică își urmează iarăși ritmul normal. Toate instituțiunile lucrează cu zor, pentru a se achita de îndatoririle lor. Mai intensiv lucrează însă de o vreme Ministerul de Finanțe, pregătind noul buget al țării. Consfătuiri, ședințe, conferințe, întrevederi, date statistice, toate acolo se concentrează. Ministerul de finanțe este azi centrul de atențiune al tuturor departamentelor, căci bugetul asigură funcționarea normală a oricărei instituții. Și ca rezultat al consfătuirilor dela Ministerul de finanțe s'au fixat câteva principii generale pentru alcătuirea noului buget, principii cari interesează de aproape biserica noastră ortodoxă. Rețin din măsurile generale luate pentru alcătuirea bugetului general al țării următoarele două:

1. Bugetul nici unui Minister nu va putea fi mai mare, ca și cel din anul acesta (1935-36).

2. Nu se vor face numiri noi nici în anul financiar 1936-37, decât la anumite departamente ca: justiția, armata, instrucțiunea publică.

Pe noi ca biserică ortodoxă dominantă în Stat, aceste două măsuri ne interesează. Să vedem în ce măsură.

De câțiva ani, dintre toate ministerele existente, cel mai sărac buget — față de numărul personalului ce are de plătit și față de instituțiile ce are de susținut — este fără îndoială Ministerul Cultelor și Artelor, care susține și biserica noastră. În fiecare an, dacă trebuie operate scăderi în buget, acest minister este acela care este jertfit mai întâiu pe altarul națiunii. Și dacă acestui minister i-se fac amputări, la rândul său și el micșorează subvenția ce o acordă instituțiilor sale. Și se întâmplă adesea, că dacă-i vorba să aleagă între biserică și alte instituții ca de exemplu opera, nu odată este preferită cea din urmă, în detrimentul bisericii. Așa se face, că bisericii noastre ortodoxe — tolerante — din an în an i-se micșorează ajutorul dela stat și trăește în nădejdea unui viitor mai bun. În fiecare an se fac promisiuni pentru anul viitor, promisiuni cari însă nu se realizează. Așa am ajuns cu clerul nostru la salariul de batjocură de azi, căci ce altceva sunt cei 1500 lei lunar ce-i primește un absovent cu studii academice și cu greutăți familiare, dela care însă se cer îndatoriri naționale și sociale.

În acelaș timp, trebuie să se știe, că sentimentul național la noi în Ardeal și Bănat a fost ținut treaz de biserică și slujitorii ei. Nădejdea unirii tuturor Românilor într-o singură țară tot biserica cu slujitorii ei a susținut-o. În lupta

dârză pentru realizarea visului milenar, tot biserica cu slujitorii ei a fost „cu crucea'n frunte“. Și dacă biserica a îndeplinit acest rol istoric extraordinar de mare, aducând atâtea jertfe pe altarul neamului în nădejdea unui viitor mai fericit, nu este o achitabilă măsură care i-se aplică lăsându-o fără sprijin material suficient și lăsându-i slujitorii să se sbată în mizerie.

Căci, dacă biserica și-a îndeplinit rolul istoric cu prisosință, ea știe și azi să-și facă datorința față de țară de care a visat-o și la realizarea căreia a conlucrat efectiv.

Măsura luată de Ministerul de finanțe, de a nu se majora bugetul nici unui minister — afară de cei al Armatei — lovește în primul rând în Ministerul de Culte și deci în biserică. Majorări se pot face în cadrele bugetului unui minister, trecându-se sume dela un capitol la altul, suma finală însă nu-i permis să fie mai mare ca și cea a anului financiar 1935-36. La Ministerul Cultelor, această operațiune este aproape imposibilă, de pe urma comprimărilor din anii precedenți. În forma aceasta, ni-se spulberă speranța într'un viitor mai bun, pe un an iarăși.

Dar în acest caz, se pune în mod firesc întrebarea, cum se poate că harnicul Ministru al Instrucțiunii D-l Dr C. Angelescu, a aflat fonduri și mijloace să acorde gradațiile corpului didactic și să-și majoreze bugetul considerabil?

Și d-l Ministru A. Lăpădatu a promis ceva îmbunătățire din aceia că va reduce din salariul brutt, venitul — nu cel personal al preotului ca și anul acesta — ci venitul parohiei. Ce va mai ieși și de aici nu se știe, fapt cert este că nu-i timpul să se experimenteze cu sisteme de salarizare pe spinarea clerului necăjit și îngrijorat de soarta sa. Sistemul din acest an a dat greș. N'am vrea să aibe aceiași soartă și cel al anului viitor, căci numai în detrimentul nostru va fi.

În ce privește măsura cealaltă, anume aceea de a nu se face numiri noi nici în anul financiar 1936-37, decât la anumite locuri, unde această numire este absolut necesară, în interesul funcționării normale a respectivei instituții. Și printre astfel de locuri se înșiră: Conlierii dela Inalta Curte de Casație, Armata și profesorii universitari. Biserica nu este amintită. Urmează deci că locurile devenite vacante în serviciul bisericii, nu se vor întregi. De ce nu? Oare o parohie devenită vacantă nu suferă fără păstor sufietesc? Ce se întâmplă cu catehizarea copiilor din astfel de parohii? În ce spirit cresc ei? Cine poartă grija de credincioșii astor fel de parohii? Pentru astfel de parohii nu se găsesc fonduri? Nu-i rușine să funcționeze în astfel de parohii preoți neplătiți de Stat și cari în ultima

analiză tot Statul Român îl servesc? Sau avem un număr restrâns de capelani în eparhie; care-i soarta lor? De ani de zile funcționează fără salariu.

Salariizarea posturilor vacante din serviciul bisericii ar reclama o sumă neînsemnată față de cifra generală a bugetului.

În interesul bunei și normalei funcționări a bisericii Ministerul de Culte ar trebui să-și pună în joc toată autoritatea, pentru a repune în drepturile sale Biserica ortodoxă română, măcar acum în ceasul al doisprezecelea, fără a menja pe minoritari. Odată trebuie să se știe, că ortodoxismul fiind religia dominantă în Stat, are dreptul la sprijin din partea acestuia, indiferent de tratamentul ce se aplică celorlalte confesiuni.

Sistemul reducerilor și al sacrificiilor să înceteze pentru biserica ortodoxă. Căci dacă se găsesc fonduri — și trebuie să se găsească — pentru înzestrarea armatei, pentru satisfacerea nevoilor — măcar în parte — ale armatei spirituale din țara noastră — pentru biserică — trebuie să se găsească aceste fonduri, spre a-și asigura funcționarea normală, ceace numai în interesul țării va fi.

Liviu Surlașiu paroh, Jebel.

Pentru casă de lumină.

De mulți ani Toplețul nostru
Se frământă 'și caută rostu'
Tot adună ca și-o-albină
Pentru casa de lumină,
Unde toți și mic și mare,
Să petreacă 'n sărbătoare,
Cu frățească bucurie
Prin cântări și poezie.
Conferințe populare
Și piese teatrale,
La serbări naționale
Că vai, mult-ne mai rămâne
Din „Deșteaptă-te Române“.

Fondul nostru de zidire
Roagă la contribuire —
După voe pe — oricine
Care poate face bine,
Să vedem și noi odată
Mândra Casă ridicată
Ea cu școala să se 'ntreacă
La cât bine vrea să facă.

Ajutorul să-l trimiteți
Casei Naționale-Topleț.

Președinte: Gh. Bălțeanu.

Roagă-te lui Dumnezeu dar și muncește cu stăruință!

Sfătueli cu creștinul dela sate.

(Continuare)

De preotul Sinesiu Bistreanu.

Mai an, întâlnind un confrate, prin atingere îmi istorisește că cercetând o mănăstire, a intrat și'n vechea bisericuță, și — între altele — i s'a înfașșat ochilor o icoană, cum apostolul Petru ieșise din Roma și tiptil și cu teamă fugea în neștire. În calea lui întâlnește — ca vedenie — pe Iisus Mântuitorul, pășind trist și încet spre orașul Roma și ducând pe umeri crucea sa.

Versiunea spune că apostolul îngrozit de prigonirile slobozite de îngrozitorul împărat Nero asupra creștinilor, și-a părăsit credincioșii, a fugit de munca pentru care era menit; iar întâlnind în cale pe iubitul său învățător, cu cutremur și mare frică, îl agrăește: „Unde mergi, Doamne?“ Mântuitorul, fără a-i mai dovedi blândeța obicinuită, îi răspunde scurt: „Merg la Roma, ca să fiu de nou răstignit pe lemn!“

Cuvinte mult înțelegătoare pentru apostol. Știa el că aceasta e dojană din pricina că și-a părăsit turma, că fuge de datoria, de lucrarea sa, vrea să scape de mâna ucigașului, iar în el se deșteaptă gândul cel bun și îl îndeamnă să se reîntoarcă în cetate. Acolo reîncepe el munca, vestește cu zel legea sfântă și își sfârșește viața ca un mucenic.

La muncă, la lucrare se cere și voință, și rari sunt cei ce muncesc cu dragoste, iar amintitul apostol a mai dovedit și cu alt prilej, că îi vine bine să ocolească munca și să boerească, cum s'ar zice. Aceasta ne-o arată sf. evanghelie dela sărbătoarea „Schimbării la față“, schimbare întâmplată pe muntele Tavorului. Apostolul ademenit de strălucirea dumnezească, care pe o cli-pită și-o însușise Mântuitorul, înfașșând pe împăratul ceresc, era în închipuirea că starea aceasta de mărire le-ar fi și lor priincioasă, și cucerit de bucurie și uimit de slavă, zice: că ar fi potrivit a ridica aci trei colibe de găzduire.

Uitase că avea menirea să muncească în ogorul Mântuitorului, să vestească lumii pe Iisus înaintea domnitorilor și bogaților, iar nu să facă la colibe.

În vara trecută, cătră seară, într'o zi de Duminecă, treceam pe lângă casa vecinului, și copilul lui tocmai sosise acasă dela jocul cu tovărășii săi și cucerit încă de plăcerea ce-i priincuise jocul, zise cătră mamă-sa: „Ce bine ar fi mamă, ca în toate zilele să fie câte o Dumi-

neacă!" Mama sa tace, dar luându-l de mână îl duce în odaie, zicându-i: „Ei băiete, grăbește și depune haina, și du-te în grajd de ajută tatălui tău la îngrijirea vitelor!”

Mântuitorul nu grăbește cuvânt la dorința aproape copilărească a apostolului, ci pogorînd de pe munte îl îndeamnă la muncă.

Eu aş crede că n'ar fi potrivit să te socotesc în felul acelor oameni, cari trăiesc în închipuirea că Dumnezeu ar fi dator a griji ca fiecare să avem la îndemână câte un lăcaș cald și să trăim fără grijă.

Eu din suflet doresc ca tot natul să aibe prilej de nițică odihnă, să mai răsufle, cum s'ar zice, ca de pildă bietul lemnar, care iarna întregă muncește prin viscole, zăpadă și vreme slotoasă în codru și acolo își istoveste puterea.

Prilej de odihnă ne îmbie marile sărbători ale Nașterii și ale Învierii Mântuitorului, când pornim la biserică în cântecul clopotelor, și acolo rostim sfinte rugăciuni, facem hotăriri de pocăință, ne spovedim și cuminecăm; iar în astfel de clipite ni se încălzește inima și suntem cucerți de o tainică lumină dumnezească întocmai ca apostolul pe muntele Tavorului.

Să ne amintim și împrejurarea aceea, că după o liniștită zi de Duminică urmează zilele de muncă; căci aş vrea să mă înțelegi, că voința lui Dumnezeu e într'acolo pornită, nu ca să hoinărim p'aici în neconținute desfătări, zburdănicii și joc.

Aș vrea ca toți să încerce a cutreera case și sălașe, și se vor încredința că nu merg toate cum ne-ar fi dorința, ci mai adesea nimerim neîndestulări și neajunsuri.

Ieri și alaltăeri erau zile cu soare cald și ploaia rece ne atinge astăzi. Așa mergem mereu într'o neconținută luptă. Credem că am isbutit a prigonii un neajuns dela vatră și ne pomănim cu două în loc. E rânduit astfel, că e vremea muncii, a grelelor încercări; iar noi să ne șoptim încetișor: dragă inimioară, obicinuește-te cu aceste nevoieșe încercări și silește-te a le birui rugându-te și muncind cu stăruință.

Ca om întreg la minte, să nu aștepti ca Dumnezeu singur să ne poarte grija, cum de pildă mama își desmiardă copilășul, ci dimpotrivă fi pregătit, căci se prea poate să nimerim în viață și mari împotriviri și grele neajunsuri, desamăgiri și suferințe; iar noi de suntem adevărați creștini, se cuvine să primim dela Dumnezeu și pătimiri și bucurii.

După o muncă cu stăruință urmează liniștea și odihna, știi zisa: După lucru odihna și după o zi întunecoasă de aici, o să urmeze una senină a vecinicii.

(Stăruit)

Funerariile naționale ale episcopului Roman Ciorogariu.

Joi în 23 Ianuarie s'a desfășurat trista ceremonie a înmormântării episcopului Roman, Nestorul episcopatului ortodox român.

Reprezentanții întregii Țări, prin trimisul Majestății Sale Regelui, precum și înalții ierarhi ai Ardealului și Banatului au ținut să participe la ultima însoțire a luptătorului înverșunat pentru credința ortodoxă, a neînfricoșatului naționalist și martir și a răspânditorului de cultură românească, care a fost episcopul Roman Ciorogariu din Oradea.

Dimineața se oficiază sf. liturgie în capela episcopescă de către PP. SS. episcopi Vasile al Caransebeșului, Andrei al Aradului, arhierul Vasile dela Sibiu, PP. OO. D-ni Moga consilier referent la Oradea, Vațeanu protopopul Aradului, dr. Șt. Muntean dela Oradea apoi încă doi protopopi; diaconii T. Roșca dela Caransebeș și N. Moga dela Oradea.

După terminarea sfintei Liturghii sosește Înalt Prea Sfințitul mitropolit Nicolae, iar șasă preoți ridică sicriul de metal, ce este învăluit în tricolor național și se formează un impozant cortegiu, ce se îndreaptă spre catedrală, în ecouri de marșuri funebre și coruri funebre.

După terminarea prohodului oficiat în catedrală în fața microfonului de I. P. S. mitropolit Nicolae și de ceilalți ierarhi, începe seria panegiricelor.

Înalt Prea Sfințitul mitropolit, în numele întregii biserici ortodox române evocă venerabila figură de patriarh a episcopului Roman, scoțând în evidență luptele și frământările ierarhului Roman Ciorogariu. Vorbește d-l A. Imbroane în numele ministerului Cultelor, d-l prof. univ. I. Lupaș în numele Academiei Române și Ligii antirevizioniste, apoi P. S. Andrei Magier în numele eparhiei văduvite, ce a pierdut pe restauratorul și înzestratorul acestei eparhii.

Mai vorbesc: Înalt Prea Cuvioșia Sa arhimandritul Suci, în numele Teologiei Aradului; d-l general Gheorghies în numele garnizoanei din Oradia și încă 5 oratori în numele instituțiilor culturale din Bihor, etc.

După terminarea tuturor panegiricelor, în mijlocul catedralei se prăvălește o lespede ce încheie pe vecie rămășițele pământești ale episcopului Roman Ciorogariu.

Raportor

Sufletele mari se simt măgulite suferind nedreptăți.

Parastasul organizat de Soc. „Doina“ din Turnu-Severin.

Din inițiativa d-lui prof. I. St. Paulian cu prilejul intrării în al 39-lea an de activitate, societatea corală „Doina“ din Turnu-Severin, a pomenit duminică la biserica sf. Ioan Botezătorul (catedrală) pe următorii foști membrii de onoare, ajutători și coriști decedați:

Episcopii: Nicolae Popea și Iosif Bădescu, Arhiepiscopul Filaret Musta-Caransebeș; protoerii: Dimitrie Golici, Ion Răiculescu-Turnu-Severin; Gh. Popovici-Logoj; Ion Sârbu-Rudăria; Maria prof. Teodor Costescu, Paula prof. T. Ștefănescu, Clotilda mareșal Averescu; foștii miniștrii: Spiru Haret, dr. C. I. Istrati, Valeriu Braniște, Vasile Goldiș și Ștefan Ciceo Pop; secretar general Dimitrie Teodoru. Eroii cari au murit pentru apărarea patriei și întregirea neamului: maior Alex. Strehăianu, maior Constantin Băleanu; căpitanii: Puiu Lepri, Gheorghe Vorvoreanu, Ludovic Anton, profesor Alexandru Bărbulescu, avocat Mircea Constantineanu; locotenenții: Nicu Cernăianu, Ioan Părvulescu, Matei Vasilescu, Martin Srtoescu; sublocotenenții: Ioan Pegulescu, Nicolae Iliescu, Ioan Tănăsescu, Sabin Moșteoru, Ștefan Bancov, Vucol Cepleanu; celebrul tenor Grigorie Gabrielescu; compozitorii Gavril Muzicescu, Iacob Mureșanu, Gheorghe Ștefănescu, Tache Popescu, Gheorghe M. Ștefănescu, Gheorghe Dima, Dimitrie C. Kiriac, Ioan Vidu, Ioan Costescu; profesorii: Patrachie Dragalina-Caransebeș, Constantin Armașu, Dimitrie Demetrescu, Constantin Bucovineanu, Vasile Chiriac, Petre Gârboviceanu; revizorii școlari: Dimitrie Bungețeanu, și Ion Marila-Logoj, învățătorul Nicolae Velcu-Caransebeș, bunul român Achim Alionte, generalul Nicolae Cena-Mehădia, colonelul aviator Ștefan Protopopescu, comandorul Emanuel Hacik; căpitanii: Ion Burș și Ionel Crăpătoreanu, inginerul Nicolae Cioculescu; avocații: Coriolan Brediceanu, Ștefan Petrovici, Dimitrie Florescu, Corneliu Jurca-Logoj, Nae Vorvoreanu; Ioan Roșu-Biserica-Albă, Marius Vorvoreanu, medicii: Ioachim Drăgescu, Constantin Schina, internul Mihail Dorca, medicul veterinar-șef Constantin Sergescu, administratorul financiar Victor Iliescu, profesorul și publicistul Iuliu Vuia-Caransebeș, tipograful Nae Mișoșescu-Târgu-Jiu, sopranele: Ana Toroșanu, Maria Brediceanu, Nicolina Soianovici, Elisabeta Nicolașcu, Gheorghita Aldea, Ecaterina Graf, altistele: Elena Focșan, Paula Roșculescu, tenorii: Constantin Ardeleanu, Petre Boșoreanu, Nicolae Ilia, Constantin Dumitrescu, Nicolae Jiroveanu,

Constantin Mărculescu, Gheorghe Băcleşanu, Constantin Dima, Gheorghe Olteanu, baritonii: Virgil Feneșanu, Dimitrie Corlățeanu, Gheorghe Martinescu, basul: Petre Brodmann, pianistul Ionel Daimaca.

Parastasul a fost oficiat de Prea Cucernicii preoți: Ștefan Pârligras, Gheorghe Ionescu, Dimitrie Vișan și Nicolae Moraru. Răspunsurile au fost date de corul soc. „Doina“, sub conducerea d-lui prof. Petre Severin.

Părintele Pârligras parohul catedralei, a rostit următoarea cuvântare:

De pe cumile izbândirilor sfinte privind spre timpurile trecute spre a admira și omagia pe toți cei cari prin activitatea, prin zelul, prin jertfele lor, au contribuit ajungerea idealului sfânt: Unirea tuturor românilor într'o Românie mare și puternică, gândul nostru e dator să se oprească asupra acestei Societăți Culturale și Corale „Doina“ care a activat într'un chip atât de rodnic și de fericit în acest colț de țară — în acest scop.

Cu un trecut de 4 decenii Societatea „Doina“ a slujit celor două comandamente superioare: iubirea de Dumnezeu și iubirea de patrie!

Născută într'un timp când zidirea noastră culturală și înghetările artistice curat românești și creștine erau la început, Societatea „Doina“ a reușit în scurt timp să se așeze pe planul întâi al inițiativelor mari și frumoase spre a sluji patria și neamul și a pregăti suflète în vederea *marilor* și *decisivelor* evenimente ce aveau să vină! Trăind și activând într'o epocă când hotarele blestemate despărteau pe frați la o depărtare mai puțin 20 Km. de aici, româneasca noastră „Doina“ a înțeles binele cel mare și neprețuit pe care-l poate face pentru unitatea neamului ținând aprinsă candela de veghe a sufletului românesc, ducând de aici peste graniță la Românii de sub dominație dușmană și împilătoare și aducând dela ei la noi comunicarea de gândiri, sentimente și aspirații împletită cu îmbărbătări și nădejdi pentru așteptarea zilelor de izbăvire ce aveau să vină.

Fost-a, în această ordine de idei, societatea „Doina“ nu numai o strălucită manifestare a sufletului românesc artistic dar și o vigoasă înmănunchiere de voințe românești. Înainte mergătoare ale împlinirii visului nostru național!

Cu adevărat, după cum pe tărîmul mesianic Sf. Ioan Botezătorul a făcut oficiul de înainte mergător și pregătitor pentru venirea Mântuitorului Iisus, de izbăvire a neamului omenesc, tot așa și pe tărîmul luptelor noastre naționale activitatea patriotică și sufletească a societății „Doina“ s'a afirmat cu binecuvântată vigoare pentru pregătirea sufletului românesc în vederea sosirii ceasului izbăvirii naționale.

Deaceea vedem printre membrii societății „Doina“, pe care acum îi pomenim, alături de figuri din localitate, nume de episcopi, de vicari, de protopopi, de foști miniștrii și înalți dregători ai acestui neam, de românce cu suflet de foc, cari toți la oaltă căutau să slujească lui Dumnezeu și patriei pe calea nevinovată a cântării și a societății corale, singurele care pe acele vremuri de grea restriște se bucurau de îngăduiala stăpânilor asupritori!

Se cuvine deci, acum când trăim într'o Românie mare, liberă și puternică să aducem omagiile noastre

de pietate și recunoștință pomenirii lor, să prețuim munca și jertfa lor și să ne rugăm lui Dumnezeu pentru sufletele lor.

Să ne rugăm lui Dumnezeu nu numai pentru sufletele lor ci și pentru trăirea în noi a gândirii și simțămintelor lor alese și superioare spre a ne arăta vrednici urmași ai crezului lor religios și național!

Dumnezeu să odihnească sufletele lor mari și generoase în sânurile celor aleși ai săi și să hărăzească de-a pururi neamului și patriei noastre purtători după vrednicie, ai iubirii credinții străbune și a gliei strămoșești. Neperitoare să le fie pomenirea.

Trei piese de teatru sătesc.

— Dare de seamă. —

Doamna inv. pens. Octavia Pirtea născ. Crainiceanu, soția părintelui Vichentie Pirtea din Sinersig, îmi trimite spre vedere și apreciere trei broșurile de teatru sătesc, tipărite în editura tipografiei „Globul“ din Timișoara, din zece piese câte are gata pentru tipar.

Doamna O. Pirtea a mai publicat articole prin unele foi de-ale noastre, în volum însă nu a publicat până acum nimic.

Aceste trei broșurile sunt primele piese tipărite, celelalte sperăm că vor apare cât de curând.

Doamna O. Pirtea în școală a fost o învățătoare de model, totdeauna apreciată și laudată de superiori. Și-a împlinit datorițele școlare și extrașcolare cu cea mai mare conștiințiozitate voind din inimă ridicarea și înflorirea neamului nostru. Ea însăși fiind fică de învățător, crescută în duh creștinesc și românesc.

Aceste trei broșurile de teatru împodobite cu portretul autoarei au un aspect frumos, atrăgător, plăcut ochiului, tipar frumos și ce e mai caracteristic, e fondul moral în care sunt scrise, astfel că publicul pe lângă o distracție sănătoasă se mai alege și cu unele învățături morale, atât de binevenite poporului nostru.

Astfel în prima broșură: „Florica cea mi-loasă“ se vorbește despre o școlăriță căreia i s'a făcut milă de o copilă orfană, ce umbla cerșind prin sat și în absența mamei sale de acasă, i-a dat mâncarea ei din ghiozdan destinată pentru ea în pauza școlii, i-a spălat și legat o rană ce avea la un picior, cauzată de mușcarea unui câne, pe când biata fetiță săracă și orfană umbla prin sat cerșind. Ba mai mult, i-a dat și cojocelul ei fără știrea mamei, numai să nu-i fie frig bieteii copile.

Când a venit mama acasă și i-a spus Florica isprava ce făcuse, s'a bucurat mult mama, și-a strâns odorul în brațe și i-a sărutat mult.

E o piesă foarte frumoasă ce se poate juca cu mult succes la cercurile culturale învățătoarești.

În broșurica a II-a, „Licu cel viteaz“, ni se prezintă un om strașnic de viteaz, de nu-i pasă de nime, critică autoritățile locale și ar vrea el să fie căpetenia satului, ca să facă rând în comună, mai ales în ce privește siguranța publică. Are pușcă și nici un hoț n'ar scăpa, pe toți iar băga la dubă. Dar s'a dovedit că e un fricos și jumătate și tremură de frica unor pisici.

Într'o noapte a uitat fereastra dela bucătărie deschisă și mâțele vecinilor s'au ospătat din destul cu cârnații și laptele din bucătărie, făcând un zgomot infernal și spărgând vase, blide, oale de pe poliță.

Sofica, muerea lui Licu, se deșteaptă la zgomotul din bucătărie și crezând că sunt hoți deșteaptă și pe Licu să sară și să vadă ce-i? Licu însă nu se deșteaptă cu una cu două; când aude că's hoți, pierde curajul și se ascunde cu pușca în mână într'un colț al odăii, după Sofica lui și tremură ca apucat de friguri.

Într'un târziu Sofica pricepând ce o să fie, aprinse o lumină și vru să între în bucătărie. Licu nu o lăsă, că vin hoții și-i omoară. Dar ea totuși pleacă, deschide ușa și văzând fereastra deschisă și mâțele bătându-se și miorlăind, luă o nuiă și le alungă afară.

Strigă și pe Licu să vină să vadă „comegia“, dar el se făcuse cât un purice și nu cuteza să se miște din loc.

Însfârșit la insistențele Soficei vine în bucătărie și zice tremurând: „Bine că nu au fost hoții, că nu-i lăsam pe nici unul viu și puteam să ajung și în temniță. Doamne ferește. N'am voit să fac moarte de om“.

În piesa a III-a care e mai lungă (3 acte) e vorba de o soacră rea, ca toate soacrele, care nu putea să-și vadă nora, fiindcă o luase feciorul fără voia ei, și umbla pe toate căile necinstite ca să-și ponegrească nora în fața bărbatului și a socrului, deși nora era o temee cinstită și un suflet bun.

În sfârșit cu multe minciuni și ajutorul unei babe vrăjitoare, îi succede a face ca și bărbatul să o urască, să o alunge și să nu o mai vadă în ochi. Se sfârșise cu traiul lor împreună. În casa soacrei nu mai avea loc. Biata noră cât o durea și-și arăta nevinovăția, suspina, plângea și se ruga, dar nu era nimeni ca să-i dea crezare.

În sfârșit prin intervenția preotului local, care vine la ei în momentul când erau carele în curte ca să ia lucrurile nurorei și să le ducă

acasă la ea, reuși a-i convinge pe toți și prin vorbe cuminti și blânde le deschise ochii și se împăcară, și astfel pacea, traiul bun și înțelegerea iar se salășui în casa lor și în sufletul lor.

Iată ce cuprind aceste broșurele care se prezintă așa frumos și ca exterior, iar învățăturile morale ce se pot estrage din reprezentarea lor influențează în chip vădit asupra publicului ascultător și poate să-l facă mai bun, mai cinstit și mai iubitor de adevăr și dreptate.

De aceea le recomand cu căldură preoților, învățătorilor, conducătorilor de coruri și tuturor oamenilor buni, cari le pot folosi cu succes la reprezentațiunile teatrale pentru luminarea și educarea poporului.

Piesele sunt scoase din viața poporului dela sate, sunt scrise în graiul popular și bine ar fi ca să le cunoască „tăt natu“.

Se pot căpăta la tipografia „Globul“ în Timișoara ori la autoarea Doamna Octavia Pirtea inv. penz. în comuna Sinersig, județul Timiș-Torontal.

George Cătană, inv. penz.

ȘTIRI

La înmormântarea Regelui George V. al Angliei a participat Majestatea Sa Regele nostru Carol II însoțit de o numeroasă suită. După relatările presei M. Sale Regelui nostru I s'a dat atenție deosebită, prezența Majestății Sale făcând bună impresie asupra poporului englez.

Parastas. Duminecă 26 Ianuarie a. c. — din inițiativa soc. „Doina“ și secția „Ligii Culturale“ — s'a oficiat de către un sobor de doisprezece preoți în frunte cu cei doi protopopi, în biserica „Adormirea Maicei Domnului“ din Turnu-Severin, un parastas pentru odihna și pomenirea marelui *ierarh Roman Ciorogariu* întemeietorul episcopiei ortodoxe a Orăzii-mari. Răspunsurile le-a dat corul „Doinel“ sub conducerea domnului profesor P. Severin.

Cu acest prilej d-l prof. Paulian în cuvinte mișcătoare, a descris marea personalitate a aceluia ce a fost Nestorul vlădicilor români, ca etate, și cea mai strălucită podoabă a neamului și sfintei noastre Biserici ca suflet, patriotism, evlavie și ca neobosit înfăptuitor.

„Doina“ și „Liga Culturală“ pe cari am cinstea a le prezida — încheie d-l Paulian — „se închină cu pietate patimilor ce a îndurat și pururea va preamări darurile și înfăptuirile sale“.

Conferință. În cadrele „Ligii antirevizioniste“ președintele secției Caransebeș cons. eparhial Nicolae Cornean și-a desfășurat Duminecă 26 Ianuarie a. c. conferința cu subiectul „Biserica ortodoxă în slujba idealului național“. Se va publica și în foaia noastră diecezană.

A trecut la pensie învățătorul Nicolae Cornean din Zagujeni, tatăl redactorului nostru. Învățătorul pensionat are la activul său 20 examene ca învățător profesional, toate clasificate cu eminentă. La stat a servit 16 ani și jumătate. Primindu-i demisia din învățământ cu Nr 191.345/1935 Ministerul îi aduce mulțumiri pentru activitatea depusă în cariera sa de învățător. Biserica încă îi mulțumește!

Preotul zburător. În orașul Baia din Ungaria preotul Adam Mohay și-a trecut cu succes examenul de pilot. El intenționează să puie aviația în slujba religiei și să plece cu avionul în diverse localități mici, lipsite de preoți, pentru a ține predici.

† **Elena Sgavêrdia născ. Fârdeanu** mama d-lui secretar al Consiliului nostru eparhial Dimitrie Sgavêrdia a trecut la vecinicie eri în 1 Februarie. Răposata moare în frumoasa vârstă de 83 de ani după ce a crescut, în dragoste de neam și limbă românească o casă de copii.

Transmitem îndoliatai familii condoleanțele noastre, iar pe adormita Domnul să o așeze în lăcașurile Sale de odihnă!

CONCURS.

În baza ord. Ven. Consiliu eparhial Nr. 6485 B. ex. 1934, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pentru ocuparea postului de paroh la parohia de clasa II-a din Prisaca, devenită vacantă prin încetarea din viață a preotului Ioan Daicovici.

Emolumente:

1. Sesiunea parohială constatătoare din 63 jug. cad.
2. Intravilanul cu casa parohială Nr. 65.
3. Birul parohial în natu (2 litri porumli).
4. Ștola cuprinsă în prezent, (a se vedea la oficiul parohial).

Alesul preot va avea să plătească toate dările către stat, după sesiunea parohia și locuință.

Recurenții își vor înainta cererile de concurs, adresate consiliului parohial din Prisaca, prin Prea Onor. Oficiu protopresbiteral din Caransebeș, având să se prezinte, în vre-o Duminecă sau Sărbătoare în Sfânta Biserică, pentru a-și arăta dexteritatea, în oratorie și cântare, însă numai cu Arhierasca binecuvântare a Prea S. S. Părintelui Episcop Diecezan.

Prisaca, din ședința consiliului parohial, ținută la 16 Decembrie 1934.

Gheorghe Bria

adm. paroh președinte

1—3

Maroevici Pavel

secretar

Nr. 6495 B. ex. 1934.

Acest concurs se publică, cu aceea că birul parohial și veniturile stolare sunt cele uzitate și nu cele stabilite de către consiliul parohial.

Caransebeș, din ședința Cons. eparhial, ținută în 10 Decembrie 1934.

Episcopul diecezan:

† **Vasile**

Note Oficiale.

Nr 7058 E. ex 1935.

**Către Prea Onoratele Oficii protopresbiterale
și Onoratele Oficii parohiale din eparhia
ortodox română a Caransebeșului.**

Congresul Național Bisericesc a dispus prin-
tre altele, ca asigurările contra incendiului,
făcute prin „Fondul General de Asigurare“,
care funcționează pe lângă Consiliul Central
Bisericesc să se generalizeze, adică toate epar-
hiile, parohiile, mănăstirile și oricare instituțiune
cu caracter bisericesc din Patriarhia Română să
asigure imobilele lor numai la acest fond.

Ceeace se comunică Prea Onoratelor Oficii
protopresbiterale și Onoratelor Oficii parohiale
spre conformare.

Caransebeș în 21 Ianuarie 1936.

Episcopul diecezan:
† Vasile

Aviz.

**Librăria Diecezană
DIN CARANSEBEȘ**

**cumpără
ceară curată**

**în orice cantități, cu prețurile
cele mai avantajoase.**

Brâne preoțești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile
de vânzare la Librăria diecezană.

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI A EPARHIEI CARANSEBEȘULUI

In fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul
nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară
curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm
credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică
luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte
religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte,
părăstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și
cultul bisericeii noastre dreptmăritoare.

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile
parohiale la

Librăria Diecezană Caransebeș
cu grosul și cu bucata.